

Investigating the Relation between the Attitude to the Job Future and Informative-seeking Behavior among Students of Tarbiat Modares University

Saied Javad Zarqani¹ | Farideh Maddahi²

1. Master of Library and Information Science, and Head of Theses Department of the Central Library and Documentation Center of the University of Tehran, Tehran, Iran. E-mail: zarqhani@ut.ac.ir
2. Master of Information Science, Knowledge, and Head of the Department of Procurement and Organization of the Central Library and Documentation Center of the University of Tehran, Iran. E-mail: maddahi@ut.ac.ir

Article Info

Article type:
Research Article

Article history:

Received: Monday,
April 5, 2021
Received in revised
form: August 11, 2021
Accepted: August 23,
2021

Keywords:

Job Attitude,
Information-seeking
behavior,
Tarbiat Modares
University,
Graduate students.

ABSTRACT

Objective: This study investigates the relation between the attitudes to the jobs future and information-seeking behavior among students of Tarbiat Modares University.

Materials and Methods: In terms of objective and collecting data (made by systematic approach), this research is placed in sort of applied and descriptive research respectively. In order to collect data, we used a researcher-made questionnaire. The statistical population is all graduate students of Tarbiat Modares University. The sampling was done randomly and the sample size, according to Cochran formula, is 374 persons. In this study, SPSS software version 25 and PLS version 3 were used. The validity of the instrument was confirmed by content validity method. The reliability of the instrument was calculated by Cronbach alpha (72).

Results: The results obtained by structural model indicated that there is a meaningful relation between the variable defined as attitude towards jobs future and the variable information-seeking behavior of students. The results of Kruskal-Wallis and Uman- Whitney tests showed that there was no difference between postgraduate and PhD students in terms of attitude towards jobs future. In addition, there was no difference among students of various groups given the variable towards to job future. While the reaction of students of various groups towards information-seeking behaviors was similar, there exist a significant difference between master and doctoral students in terms of information-seeking behavior.

Originality: As far as the results of this research is concerned, there is a meaningful relation between the information-seeking behavior and the attitudes of students toward their job future. Improving the attitudes to job future and motivating them, we can expect their information-seeking behavior would be improved. The discrepancy between graduate and doctoral students in terms of information-seeking behaviors indicates that universities, or more accurately, central libraries can play a greater role to enhance information-seeking skills of students as well as their level of information knowledge.

Cite this article: Zarqani, S. J., & Maddahi, F. (2022). Investigating the relation between the attitude to the job future and informative-seeking behavior among students of Tarbiat Modares University. *Academic Librarianship and Information Research*, 55 (3), 1-20.

DOI: 10.22059/jlib.2022.339040.1595

© The Author(s).
DOI: 10.22059/JLIB.2022.339040.1595

Publisher: University of Tehran

Academic Librarianship and Information Research, Vol, 55, No. 3, 2021, pp. 1-20.

بررسی رابطه بین نگرش به آینده شغلی و رفتارهای اطلاع جویی دانشجویان

دانشگاه تربیت مدرس

سید جواد زرقانی^۱ | فریده مداحی^۲

۱. نویسنده مسئول، کارشناسی ارشد، علم اطلاعات و دانش‌شناسی، مسئول بخش پایان‌نامه‌ها، کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد، تهران، ایران. رایانامه: zarghani@ut.ac.ir

۲. کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی رئیس اداره فراهم‌آوری و سازماندهی کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ایران. رایانامه: madahi@ut.ac.ir

اطلاعات مقاله	چکیده
<p>نوع مقاله: مقاله پژوهشی</p> <p>تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۱/۱۶</p> <p>تاریخ ویرایش: ۱۴۰۰/۵/۲۰</p> <p>تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۶/۱</p> <p>واژه‌های کلیدی: نگرش شغلی، رفتار اطلاع‌جویی، دانشگاه تربیت مدرس، دانشجویان تحصیلات تکمیلی</p>	<p>هدف: هدف از این پژوهش، بررسی ارتباط بین نگرش به آینده شغلی و رفتار اطلاع‌جویی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس است.</p> <p>روش: این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر نحوه گردآوری اطلاعات، توصیفی و به روش پیمایشی انجام شد. به منظور گردآوری داده‌ها از پرسشنامه‌ای محقق ساخته استفاده شد. جامعه آماری تمامی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس در دو مقطع کارشناسی ارشد و دکتری هستند. نمونه‌گیری به صورت تصادفی انجام شد و حجم نمونه بر اساس فرمول کوکران برابر با ۳۷۴ نفر است. در این پژوهش از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۵ و PLS نسخه ۳ استفاده شد. روایی ابزار به روش روایی محتوایی تأیید شد. پایایی با آلفای کرونباخ (۷۲) صورت پذیرفت. یافته‌ها: نتایجی که با استفاده از مدل ساختاری به دست آمد، بیانگر این است که بین متغیر «نگرش به آینده شغلی» و متغیر «رفتار اطلاع‌جویی» دانشجویان ارتباط معناداری وجود دارد. نتایج آزمون کروسکال والیس و یومن ویتنی نشان داد که نگرش دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری نسبت به آینده شغلی شان با یکدیگر تفاوتی ندارد، همچنین بین نگرش دانشجویان گروه‌های مختلف نسبت به آینده شغلی شان تفاوتی مشاهده نشد. دانشجویان در گروه‌های مختلف تحصیلی، رفتارهای اطلاع‌جویی مشابهی را از خود نشان دادند. بنابراین، بین رفتارهای اطلاع‌جویی دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری تفاوت معنادار وجود دارد.</p> <p>اصالت: این نخستین پژوهشی است که نشان می‌دهد بین رفتار اطلاع‌جویی و نگرش دانشجویان به آینده شغلی شان ارتباط معناداری وجود دارد و با بهبود نگرش به آینده شغلی و ایجاد انگیزه در دانشجویان می‌توان امیدوار بود که رفتار اطلاع‌جویی ایشان بهبود یابد. وجود اختلاف در رفتارهای اطلاع‌جویی دانشجویان ارشد و دکتری گویای این است که دانشگاه‌ها و به شکل تخصصی‌تر کتابخانه‌های مرکزی می‌توانند نقش بیشتری در ارتقای مهارت‌های اطلاع‌یابی و افزایش سطح سواد اطلاعاتی دانشجویان ایفا کنند.</p>

استناد: زرقانی، سیدجواد؛ و مداحی، فریده (۱۴۰۰). بررسی رابطه بین نگرش به آینده شغلی و رفتارهای اطلاع‌جویی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس. تحقیقات کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاهی، ۵۵ (۳)، ۲۰-۱. 10.22059/JLIB.2022.339040.1595

مقدمه

در ایران با گسترش کمی آموزش عالی در سال‌های اخیر در شرایطی که ویژگی‌های بازار کار از نظر حجم و ساختار تخصص‌های مورد نیاز در سطوح عالی مورد بررسی و دقت قرار نگرفته، تعداد قابل توجهی از دانش‌آموختگان نتوانسته‌اند جذب بازار کار شوند. بررسی تحولات آموزش عالی و تحلیل رشد و توسعه کمی مؤسسات دانشگاهی کشور در چند دهه اخیر مبین وجود چالش‌ها و نارسایی‌های متعددی است که ریشه در سیاست‌ها، خط‌مشی‌ها و رویکردهای حاکم بر نظام آموزش عالی کشور و واقع‌بینانه نبودن برنامه‌ها و بی‌توجهی به اصول بنیادین در برنامه‌ریزی دوره‌ها و رشته‌های دانشگاهی در مراکز آموزش عالی کشور دارد (ملک‌پور و محمدی، ۱۳۹۲). اشتغال یکی از بزرگترین مسئله‌هایی است که این گروه با آن مواجه هستند، چرا که هستی فرد و استمرار جامعه به آن بستگی دارد. از این‌رو، بررسی نگرش دانشجویان به آینده‌ی شغلی‌شان می‌تواند موجب شناسایی عوامل مهم و موثری گردد که در صورت توجه و برنامه‌ریزی، شاید از میزان مشکلات بعدی این قشر کاسته شود.

پژوهش‌های گسترده‌ای با هدف کشف عوامل فزاینده و بازدارنده‌ی پژوهش‌های دانشگاهی انجام گرفته است. هر کدام از این عوامل سهم معناداری در فهم پژوهشگران از عملکرد تحصیلی داشته‌اند و هر کدام به نحوی موضوع انگیزش تحصیلی را روشن می‌کنند. یکی از مهمترین عوامل موثر در بحث انگیزش و پیشرفت تحصیلی را می‌توان در «امیدبه‌آینده» پیدا کرد. امیدبه‌آینده، انگیزه‌ی بنیادی آموزش و پرورش بوده و نقش آن در آموزش بسیار مورد توجه است (بیرمنگام، ۲۰۰۹). براساس پژوهش‌ها می‌توان بیان کرد که افراد امیدوارتر در تحصیل و زندگی، از افراد کمتر امیدوار عملکرد بهتری نشان می‌دهند (اسنایدر^۱، رند^۲ و سیگمون^۳، ۲۰۰۲). ناامیدی عامل مهمی در بی‌انگیزگی، عدم تحرک و رشد در دانشجویان است. در حقیقت، افراد با امیدواری پایین نه احتمال پیدا کردن راه‌حل‌های ممکن برای اهداف خود را دارند و نه انگیزه بیشتری برای دستیابی به اهداف را در خود ایجاد می‌کنند (شهرادی، محمدی‌فر و فخری، ۱۳۸۹).

1. Birmingham
2. Snyder
3. Sigmon
4. Rand

رفتار انسان از انگیزه‌ها و نیازهای او سرچشمه می‌گیرد که می‌تواند در تمامی کارکردهای فرد از قبیل یادگیری، ادراک، خلاقیت و رفتارهای اطلاع‌جویی تأثیر داشته باشد. نیاز اطلاعاتی موجب می‌شود تا فرد، رفتار اطلاعاتی از خود بروز دهد و با بهره‌گیری از مجراهای اطلاعاتی به جستجوی اطلاعات بپردازد (یمین‌فیروز و داورپناه، ۱۳۸۴). کریکلاس (۱۹۸۳؛ نقل در: ویلر، ۲۰۰۵) مراحل جستجوی اطلاعات را احساس نیاز، کاوش، یافتن اطلاعات و استفاده از آن می‌داند. به این ترتیب، اساس جستجوی اطلاعات یک نیاز است و نیاز مفهومی است که با انگیزش ارتباطی نزدیک دارد. ویلسون (۲۰۰۰) چهار نوع رفتار (رفتار اطلاعاتی، رفتار اطلاع‌جویی، رفتار اطلاع‌یابی و رفتار استفاده از اطلاعات) را از یکدیگر متمایز می‌کند. اگرچه این چهار مفهوم تفاوت‌هایی با هم دارند، اما هر سه در زمینه‌ی جستجوی اطلاعات هستند و منفک از یکدیگر نیستند. او رفتار اطلاع‌جویی را عبارت از جستجوی هدفمند اطلاعات به منظور ارضای هدفی خاص تعبیر می‌کند. عباسی (۱۳۸۹) هم عوامل انگیزشی، ملاحظات رفتاری، توسعه فکری و تیپ‌های شخصیتی را از عوامل تأثیرگذار در بحث رفتار اطلاع‌جویی می‌داند. پژوهش‌های دیگر نیز گویای این واقعیت است که جستجوگران اطلاعات تحت تأثیر عوامل مختلف قرار دارند و رفتارهای اطلاعاتی آن‌ها متفاوت است. از مهمترین این موارد می‌توان به عوامل شخصی و شناختی، اجتماعی و محیطی اشاره کرد (بیگدلی، رجبی و نصیری، ۱۳۹۵؛ نوکاریزی و داورپناه، ۱۳۸۵؛ شریعتمداری، ۱۳۹۲؛ سوختانلو، موحد محمدی، و رضوانفر، ۱۳۸۹؛ کریم‌خانی و نشاط، ۱۳۹۵ و سعادت، ۱۳۹۵). نظام آموزش عالی و دانشگاه‌های کشور بایستی یکی از اهداف خود را شناسایی عوامل کاهنده و فزاینده موثر بر رفتار اطلاع‌جویی، بگذارند. در این تحقیق تلاش شد تا یکی از عوامل موثر بر رفتار اطلاع‌جویی با بررسی دانشجویان یکی از دانشگاه‌های کشور، مورد بررسی دقیق‌تر قرار گیرد.

فرضیه‌ها

۱. بین دیدگاه دانشجویان نسبت به آینده شغلی و رفتار اطلاع‌جویی آنان ارتباط معنادار وجود دارد.

۲. بین دیدگاه دانشجویان نسبت به آینده شغلی در حوزه‌های علوم انسانی، فنی مهندسی و کشاورزی، علوم پایه، هنر، علوم پزشکی تفاوت معناداری وجود دارد.
۳. بین دیدگاه دانشجویان نسبت به آینده شغلی در مقطع تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری تفاوت معناداری وجود دارد.
۴. رفتار اطلاع‌جویی دانشجویان در حوزه‌های علوم انسانی، فنی مهندسی و کشاورزی، علوم پایه، هنر، علوم پزشکی با یکدیگر تفاوت معناداری دارد.
۵. رفتار اطلاع‌جویی دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد و دکترا با یکدیگر تفاوت معناداری دارد.

مبانی نظری و پیشینه

شغل: شغل از نظر لغوی به معنای به کارگماردن در جایی و آن موردی است که باعث مشغولیت فرد می‌شود. فرد از طریق اشتغال فعالانه در جریان تولید، مشارکت و پاداشی به صورت پول نقد یا کالا دریافت می‌کند (شفیع آبادی، ۱۳۹۲). نگرش: نگرش طرز تلقی انسان نسبت به جنبه‌های مختلف دنیای بیرونی است. عبارت است از ارزشیابی‌های مثبت و منفی یا احکام ارزشی مطلوب یا نامطلوب درباره اشیا، اشخاص یا وقایع. نگرش‌ها چگونگی احساس یک فرد را نسبت به چیزی نشان می‌دهند (زلی، ۲۰۰۵). نگرش‌ها در دوره‌های مختلف زندگی، هماهنگ با محیط اطراف دستخوش تغییر می‌شوند. بیشتر پژوهش‌ها حاکی از آن است که امکان تغییر نگرش‌ها در دوران دانشجویی بیشتر است (قادری، دستجردی، سروش و موهبتی، ۱۳۸۲). رفتار اطلاع‌جویی را مجموعه عواملی می‌نامند که در شکل‌گیری فرایند جستجوی اطلاعات، مؤثر هستند. این عوامل شامل اهداف و انگیزه‌ها، منابع و روش‌های دستیابی، موانع و مشکلات احتمالی، الگوها و عادات مطالعه و میزان استفاده از کتابخانه و مراکز اطلاع‌رسانی است (خاکپور، ۱۳۸۳).

در پژوهش حاضر منظور از رفتار اطلاع‌جویی، رفتارهایی است که بر مبنای قضاوت ربط، دانش پیشین افراد، مهارت‌های بازیابی، شیوه نگرش به اطلاعات، روش‌های دستیابی و موانع و مشکلات احتمالی صورت گرفته‌اند. خسروجردی، علومی، نقشینه و محسنی (۱۳۸۸) در پژوهشی نقش عوامل شخصیتی را در رفتار اطلاع‌جویی دانشجویان مورد سنجش قرار می‌دهند. با توجه به

نتایج، می‌توان به طور کلی استنباط کرد که بین ابعاد شخصیت با ابعاد رفتار اطلاع‌جویی دانشجویان کارشناسی ارشد رابطه معناداری وجود دارد. خسروجردی و ایرانشاهی (۱۳۸۸) رفتار اطلاع‌جویی و دانش پیشین در دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری دانشگاه تهران را مورد تحلیل قرار داده‌اند. نتایج حاکی از آن است که بین رفتار اطلاع‌جویی افراد و دانش پیشین آن‌ها رابطه معنادار و مثبتی مشاهده شده است. ابراهیمی، حکمت و جوکار (۱۳۹۴) به سنجش امکان پیش‌بینی رفتار اطلاع‌جویی دانشجویان تحصیلات تکمیلی بر مبنای جهت‌گیری‌های هدف و ابعاد اخلاقی پرداخته‌اند. یافته‌ها نشان داد که رابطه مثبت و معناداری بین ابعاد جهت‌گیری هدف و اخلاقیات با رفتار اطلاع‌جویی وجود دارد. منصوریان و سنگری (۱۳۹۴) به بررسی رفتار اطلاع‌جویی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه خوارزمی که در حال نوشتن پایان‌نامه هستند، پرداخته‌اند. نتایج در بررسی آزمون تی برای گروه‌های دختر و پسر نشان داد که تفاوت معناداری در هیچ کدام از ابعاد رفتار اطلاع‌جویی بین پسران و دختران وجود ندارد. کریم‌خانی و نشاط (۱۳۹۵) در پژوهشی به تعیین رابطه پنج عامل بزرگ شخصیت با رفتار اطلاع‌جویی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌های تهران، تربیت مدرس، امیرکبیر و علوم تحقیقات پرداخته است. یافته‌ها نشان می‌دهد صفت روان‌رنجوری در دانشجویان موجب کم شدن زمان صرف شده برای امور پژوهشی آنان می‌گردد و در مقابل، صفت برون‌گرایی افزایش تلاش برای رسیدن به اطلاعات مورد نیاز دانشجویان را سبب می‌گردد. هینستروم (۲۰۰۳) در مقاله‌ای رابطه بین شخصیت و رفتارهای اطلاع‌جویی ۳۰۵ دانشجویان را بررسی می‌نماید. نتایج گویای این است که روان‌رنجوری، برون‌گرایی، تجربه‌پذیری، رقابت‌پذیری و وظیفه‌شناسی بر رفتار اطلاعاتی تأثیر دارد. ویتمایر (۲۰۰۴) به اندازه‌گیری تأثیر تأمل معرفت‌شناختی و اعتقادات معرفت‌شناختی بر رفتار اطلاع‌جویی پرداخت. نتایج نشان داد که بین باورهای معرفت‌شناختی و قضاوت تأملی و رفتار اطلاع‌جویی رابطه وجود دارد. اجیبویه (۲۰۰۷) به بررسی رفتار اطلاع‌جویی دانشجویان کارشناسی در دانشگاه بوتسوانا پرداخته است. یافته‌ها نشان می‌دهد که جنسیت، سطح تحصیلات و دوره تحصیلات به طور قابل توجهی بر رفتار اطلاعاتی دانشجویان تأثیر می‌گذارد. هالدر، رای و چاکرابارتی (۲۰۱۰)

1. Whitmire

2. Ajiboye

3. Halder, Ray, & Chakrabarty

در پژوهشی به مطالعه تعیین اینکه آیا جنسیت به عنوان یک متغیر با رفتار جستجوی اطلاعات دانشجویان در سه دانشگاه دولتی بنگال غربی هند ارتباط دارد یا خیر، پرداختند. نتایج نشان داد تفاوت‌های قابل توجهی در بیشتر حوزه‌های رفتار اطلاع‌جویی با توجه به جنسیت (زن و مرد) مشاهده شد. زنان در همه دامنه‌های جستجوی اطلاعات به‌غیر از تنوع در جستجو، امتیازات بالاتری را نسبت به مردان کسب کردند.

مختاری (۲۰۱۴) در تحقیقی به بررسی تأثیر احتمالی باورهای معرفتی دانشجویان بر رفتار عمومی جستجوی اطلاعات آن‌ها پرداخته است. یافته‌ها نشان داد که باورهای معرفتی دانشجویان بر رفتارهای اطلاع‌جویی آن‌ها تأثیر مثبت می‌گذارد. اورلو، ایمه و اوکیکه (۲۰۱۶)، به دنبال درک عمیق از احساسات و رفتارهای مرتبط با اطلاع‌جویی در بین دانشجویان کارشناسی ارشد دانشگاه منچستر هستند. یافته‌ها نشان می‌دهد رشته و مقطع تحصیلی در رفتار اطلاع‌جویی دانشجویان تأثیر دارد. السمرایی، فریا و داوود^۲ (۲۰۱۷) در تحقیقی به بررسی تأثیر پنج ویژگی بزرگ شخصیتی بر سه نوع وظیفه جستجوی اطلاعات (واقعی، اکتشافی و تفسیری) پرداخته‌اند. نتایج حاکی از این است که افراد دارای وظیفه‌شناسی در بیشتر وظایف جستجوی اطلاعات عملکرد سریع‌تری دارند و پس از آن‌ها افراد باتوافق‌پذیری و برونگرایی بالا قرار دارند.

اوبرایان، دیکنسون و آسکین^۳ (۲۰۱۷) در تحقیقی به بررسی تأثیر اختلافات فردی بر رفتارهای اطلاع‌جویی پرداخته‌اند. یافته‌ها حاکی از این است که تفاوت‌های فردی بر نتایج جستجو تأثیر می‌گذارد، ولی نتیجه‌گیری در مورد اندازه‌گیری و تعمیم‌پذیری بی‌نتیجه است. مولجونو و باسوکي^۴ (۲۰۱۸) در تحقیقی به دنبال یافتن تفاوت رفتارهای اطلاع‌جویی دانشجویان دانشگاه کشاورزی بوگور بر اساس سطح تحصیلات پرداختند. نتایج این مطالعه نشان داد که سطوح مختلف تحصیلات نقش اصلی را در تفاوت رفتارهای اطلاع‌جویی دارد. ژانگ، یائو، یان، دنگ و گو^۵ (۲۰۲۱) در پژوهشی با استفاده از یک مدل ترکیبی رشد نهفته، نشان می‌دهند چگونه پنج ویژگی بزرگ شخصیتی بر مسیر رفتارهای انطباقی جستجوی اطلاعات در بین دانشجویان سال اول دانشگاه تأثیر

1. Orlu, Imeh & Okike

2. Al-samarraie, Fria, & Dawoud

3. O'Brien, Dickinson, & Askin

4. Muljono & Basuki

5. Zhang, Yao, Yuan, Deng, & Guo

می‌گذارد. نتایج نشان می‌دهد هنگامی که خط‌سیر جستجوی اطلاعات با ویژگی‌های شخصیتی مرتبط باشد، پذیرش و انطباق در سطح بالا اتفاق می‌افتد.

در پژوهش‌های مورد اشاره، به عواملی پرداخته‌اند که رفتار اطلاع‌جویی دانشجویان را متأثر می‌کنند. ابعاد شخصیتی، احساسات، سبک‌های تفکر، جهت‌گیری اهداف، ابعاد خلاقیت، دانش پیشین و غیره از جمله عواملی هستند که با رفتار اطلاع‌جویی دانشجویان ارتباط مستقیم دارند. اما در هیچ تحقیقی به رابطه احتمالی که ممکن است میان ناامیدی نسبت به آینده شغلی از سوی و تأثیری که این عامل می‌تواند بر رفتار اطلاع‌جویی داشته باشد، نپرداخته است. بنابراین، جای چنین پژوهشی در میان پژوهش‌های مربوط به رفتار اطلاع‌جویی خالی به نظر می‌رسد.

روش‌شناسی

از آنجا که هدف پژوهش حاضر، تعیین تأثیر متغیر دیدگاه دانشجویان به آینده شغلی بر رفتار اطلاع‌جویی است، از نظر هدف، کاربردی و از نظر نحوه گردآوری اطلاعات، توصیفی است که به روش پیمایشی انجام پذیرفت. به منظور گردآوری داده‌ها از ابزار پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد. پرسشنامه مورد استفاده دارای دو بخش کلی است؛ سؤالات عمومی (۴ سؤال) و سؤالات تخصصی (۲۶) برای طراحی و سنجش سؤالات تخصصی، از طیف پنج گزینه‌ای لیکرت استفاده شد. جامعه آماری این پژوهش، دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس هستند که در نیم‌سال تحصیلی اول ۱۳۹۹-۱۴۰۰ در نظام آموزش دانشگاه به عنوان دانشجوی فعال ثبت شده‌اند. تعداد آن‌ها براساس آمار دریافت شده از معاونت آموزشی دانشگاه تربیت مدرس در مهرماه ۱۳۹۹، در مجموع ۷۳۳۸ نفر است. برای دستیابی به تفاوت دیدگاه‌های دانشجویان رشته‌های مختلف و مقاطع ارشد و دکترا نسبت به آینده شغلی، دانشجویان به شش گروه تقسیم شدند. این گروه‌ها شامل علوم انسانی، فنی و مهندسی و کشاورزی، علوم پایه، مدیریت و اقتصاد، هنرها و علوم پزشکی است. تعداد کل نمونه با توجه به فرمول، ۳۶۵ نفر محاسبه شد. در این پژوهش، پرسشنامه‌ها به شکل تصادفی ساده بین همه دانشجویان توزیع گردید. در پژوهش حاضر از پرسشنامه محقق ساخته جهت گردآوری داده‌ها استفاده شده است. پرسشنامه شامل دو بخش است؛ یکی برای تعیین نگرش دانشجویان به آینده شغلی، شامل ۳ بعد (درآمد، کسب شغل، بیانگیزگی و کسب شایستگی) و دیگری برای سنجش رفتار اطلاع‌جویی، که شامل ۵ بعد (قضاوت ربط، زمان به عنوان عامل

انگیزاننده، تفکر انتقادی، تأیید دانش پیشین، مهارت بازیابی و تلاش برای جستجوی اطلاعات) است. روایی پرسشنامه توسط متخصصان مورد تأیید قرار گرفته و از اعتبار لازم برخوردار است. برای سنجش پایایی پرسشنامه از روش آلفای کرونباخ استفاده شده است که به وسیله نرم‌افزار SPSS 26 محاسبه گردیده است. پرسشنامه بین ۳۰ نفر توزیع گردید که آلفای کرونباخ به دست آمده برای مجموع سؤالات ۷۲ و در حد قابل قبول است.

یافته‌ها

بیشتر شرکت‌کنندگان در پژوهش، در بازه سنی بیست تا سی سال قرار دارند (۶۸/۸ درصد) و کمترین درصد فراوانی مربوط به بازه سنی بالای ۵۰ سال است (۸/۸ درصد). فراوانی پاسخ‌دهندگان از نظر جنسیت تقریباً به طور برابر میان زن و مرد تقسیم شده است؛ به طوری که زنان ۵۰/۳ و مردان ۴۹/۷ درصد از پاسخ‌دهندگان را تشکیل می‌دهند. پاسخ‌دهندگان با سطح تحصیلات کارشناسی ارشد، تعداد بیشتری را به خود اختصاص داده‌اند (۲۲۶ نفر، معادل ۶۰/۱ درصد) و بعد از آن با اختلاف، پاسخ‌دهندگان با سطح تحصیلات دکترا (۳۹/۶ درصد) قرار دارند. طبق داده‌های به دست آمده، گروه فنی و مهندسی با ۲۵/۵ درصد بیشترین درصد فراوانی و گروه پزشکی با ۱۰/۳ درصد کمترین درصد فراوانی پاسخ‌دهندگان را به خود اختصاص داده است. چون داده‌های پژوهش نرمال نبوده‌اند از این رو باید از آزمون‌های ناپارامتریک استفاده می‌شد. بنابراین، برای فرضیه اول از مدل ساختاری در نرم‌افزار PLS که به بررسی روابط بین متغیرهای مستقل (برون‌زا) و وابسته (درون‌زا) می‌پردازد و همچنین برای داده‌های پارامتریک و ناپارامتریک است، استفاده شد.

فرضیه اول: بین دیدگاه دانشجویان نسبت به آینده شغلی و رفتار اطلاع‌جویی آنان رابطه معنادار است.

بررسی مدل ساختاری فرضیه پژوهش

در مدل ساختاری، به بررسی روابط بین متغیرهای مستقل (برون‌زا) و وابسته (درون‌زا) پرداخته می‌شود. جهت بررسی مدل ساختاری به چند مورد باید توجه کرد:

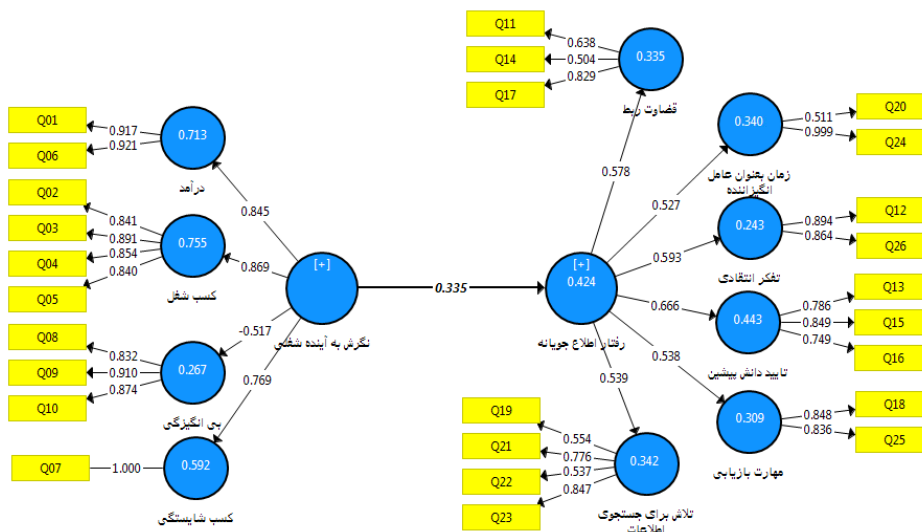
شاخص ضریب تعیین (R^2) متغیرهای وابسته

ضریب R^2 مربوط به متغیرهای پنهان درون‌زا (وابسته) است و تأثیر یک متغیر مستقل بر یک متغیر وابسته را نشان می‌دهد که سه مقدار ۰/۱۹، ۰/۳۳ و ۰/۶۷ به عنوان مقدار ملاک برای مقادیر ضعیف، متوسط و قوی R^2 در نظر گرفته می‌شوند. مقدار R^2 برای متغیر رفتار اطلاع‌جویی، برابر است با ۰/۴۲۴؛ استفاده از مقدار ضریب تعیین رفتار اطلاع‌جویی نشان می‌دهد که متغیر نگرش به آینده شغلی می‌تواند

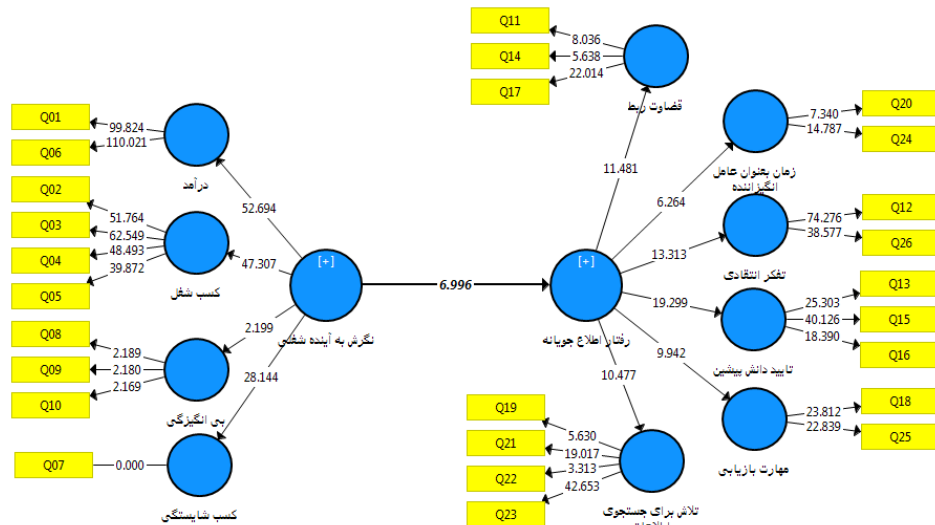
۴۲ درصد از تغییرات رفتار اطلاع جویی را پیش بینی کند و حدود ۵۸ درصد مابقی تغییرات رفتار اطلاع جویی وابسته به سایر عواملی است که در مدل و این پژوهش بررسی نشده است.

شاخص ارتباط پیش بین Q^2 : معیار Q^2 قدرت پیش بینی مدل را مشخص می کند و در صورتی که مقدار آن در مورد یک سازه درون زا سه مقدار ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵ را کسب نماید، به ترتیب نشان از قدرت پیش بینی ضعیف، متوسط و قوی سازه یا سازه های برون زای مربوط به آن را دارد. مقدار Q^2 برای سازه های رفتار اطلاع جویی ۰/۳۵۷ محاسبه شده است که نشان از قدرت پیش بینی قوی مدل در خصوص سازه های برون زای پژوهش دارد و برازش مناسب مدل ساختاری را تأیید می کند.

ضرایب مسیر (بتا) و معناداری آن (مقادیر t-value): اعداد نوشته شده بر روی مسیرها ضرایب مسیر را نمایش می دهد. برای آزمون معناداری ضرایب مسیر با استفاده از روش بوت استراپ (مقادیر آزمون تی استیودنت محاسبه شده است. مقادیر آزمون تی استیودنت اگر مقداری بزرگ تر از ۱/۹۶ باشد، ضریب مسیر در سطح ۰/۰۵ معنادار است.

شکل ۱. مدل ساختاری پژوهش در حالت ضرایب بار عاملی استاندارد

شکل ۲. مدل ساختاری پژوهش در حالت ضرایب T-value

نتیجه برازش مدل ساختاری

در نهایت، برای بررسی برازش مدل کلی از معیار GOF استفاده می‌شود. سه مقدار ۰/۲۵، ۰/۰۱ و ۰/۳۶ به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای GOF در نظر گرفته شده است. مقدار معیار GOF ۰/۵۷۲ به دست آمد که نشان می‌دهد مدل از برازش قوی برخوردار است.

جدول ۱. نتایج برازش کلی مدل با معیار GOF

\bar{R}^2	$\overline{Communalities}$	$GOF = \sqrt{\overline{Communalities} \times \bar{R}^2}$
۰,۴۲۴	۰,۷۷۳	۰,۵۷۲

مطابق نتایج قابل مشاهده در شکل ۲، مقدار معناداری اثر آینده‌شغلی بر رفتار اطلاع‌جویی (۶/۹۹۶) به دست آمده است که این مقدار بالاتر از (۱/۹۶) است. بر این اساس تأثیر نگرش به آینده‌شغلی بر رفتار اطلاع‌جویی در سطح اطمینان (۹۵٪) معنادار شده است. از طرفی، ضریب بتا این تأثیر (۰/۳۳۵) به دست آمده است و این مقدار تأثیرگذاری مثبت نگرش به آینده‌شغلی بر رفتار اطلاع‌جویی را بیان می‌کند. یعنی اگر یک واحد تغییر در نگرش به آینده‌شغلی ایجاد شود، موجب افزایش ۰/۳۳۵ واحدی در رفتار اطلاع‌جویی می‌شود. این بدان معناست که دیدگاه دانشجویان نسبت به آینده‌شغلی بر رفتار

اطلاع‌جویی آنان اثرگذار است و بر همین اساس فرضیه پژوهش تأیید است. با بهبود دیدگاه دانشجویان نسبت به آینده شغلی، می‌توان انتظار داشت که رفتار اطلاع‌جویی نیز تحت تأثیر آن بهبود یابد.

فرضیه دوم: بین دیدگاه دانشجویان نسبت به آینده شغلی در حوزه‌های علوم پایه، فنی مهندسی و کشاورزی، علوم انسانی و اجتماعی، هنر، علوم پزشکی تفاوت معناداری وجود دارد. برای بررسی فرضیه دوم، از آزمون کروسکال والیس استفاده شد.

جدول ۲. بررسی ارتباط بین دیدگاه دانشجویان نسبت به آینده شغلی و گروه‌های مختلف تحصیلی

آینده شغلی و گروه‌های مختلف تحصیلی	آماره کروسکال والیس	درجه آزادی	سطح معناداری
	۴/۹۹۴	۵	۰/۴۱۷

طبق جدول ۲. چون سطح معناداری $\text{sig} = ۰/۴۱۷$ است و بیشتر از مقدار $۰/۰۵$ است، تفاوت معناداری بین دیدگاه دانشجویان نسبت به آینده شغلی وجود ندارد و فرض صفر تأیید شد.

فرضیه سوم: بین دیدگاه دانشجویان نسبت به آینده شغلی در مقطع تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری تفاوت معنادار است. طبق جدول ۳ میانگین رتبه دانشجویان مقطع دکتری بیشتر از میانگین رتبه دانشجویان ارشد است. یعنی دانشجویان دکترا دارای میزان امید بیشتری نسبت به آینده شغلی هستند.

جدول ۳. میانگین رتبه دو مقطع کارشناسی ارشد و دکترا در رابطه به آینده شغلی

مقطع	N	میانگین رتبه‌ها	مجموع رتبه‌ها
ارشد	۲۰۱	۱۶۶/۰۲	۳۳۳۷۱/۰۰
دکترا	۱۳۷	۱۷۴/۶۰	۲۳۹۲۰/۰۰

برای بررسی صحت فرضیه از آزمون من‌ویتنی استفاده شده و فرض صفر و یک تعریف می‌شود.

جدول ۴. ارتباط بین دیدگاه دانشجویان نسبت به آینده شغلی و مقاطع تحصیلی

آینده شغلی و مقاطع تحصیلی	یومن-ویتنی	ویلکاکسون	Z	سطح معناداری
	۱۳۰۷۰/۰۰۰	۳۳۳۷۱/۰۰۰	۷۹۳- /	۴۲۸ /

بر اساس آماره‌های حاصل از آزمون من-ویتنی در جدول ۴، تفاوت معناداری ($\text{Sig} = ۰/۴۲۸$) بین دیدگاه دو مقطع ارشد و دکتری نسبت به آینده شغلی مشاهده نشد. بنابراین، با اطمینان ۹۹ درصد می‌توان گفت که فرض صفر تأیید می‌شود.

فرضیه چهارم: رفتار اطلاع‌جویی دانشجویان در حوزه‌های علوم پایه، فنی مهندسی و کشاورزی، علوم انسانی و اجتماعی، هنر، علوم پزشکی با یکدیگر تفاوت معناداری دارد. این فرضیه به نحوه توزیع رفتار اطلاع‌جویی دانشجویان گروه‌های مختلف دانشجویی پرداخته است. برای بررسی این فرضیه، از آزمون کروسکال والیس استفاده شده است. به همین منظور، ابتدا فرضیه صفر و یک را تعریف می‌کنیم.

جدول ۵. ارتباط بین رفتار اطلاع‌جویی و گروه‌های مختلف تحصیلی

ارتباط بین رفتار اطلاع‌جویی و گروه‌های مختلف تحصیلی	کروسکال والیس	درجه آزادی	سطح معناداری
	۵/۸۲۰	۵	۰/۳۲۴

مطابق اطلاعات جدول ۵، چون سطح معناداری $\text{sig} = ۰/۳۲۴$ است و این عدد بیشتر از مقدار $۰/۰۵$ است، پس تفاوت معناداری بین رفتار اطلاع‌جویی در بین گروه‌های مختلف تحصیلی وجود ندارد. بنابراین، با اطمینان ۹۹ درصد می‌توان گفت که رفتار اطلاع‌جویی دانشجویان در بین همه گروه‌های تحصیلی تفاوت معناداری ندارد و فرض صفر تأیید و فرض تحقیق رد می‌گردد.

فرضیه پنجم: رفتار اطلاع‌جویی دانشجویان در مقطع تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری با یکدیگر تفاوت معناداری دارد. مطابق اطلاعات جدول ۶ میانگین دانشجویان مقطع دکتری از میانگین رتبه دانشجویان ارشد بیشتر است. میانگین رتبه دانشجویان دکترا $۱۷۸/۸۵$ و مجموع میانگین رتبه دانشجویان ارشد $۱۴۶/۰۸$ است که نشان‌دهنده میانگین رتبه بالاتر دانشجویان دکترا در رابطه با رفتار اطلاع‌جویی است.

جدول ۶. میانگین رتبه دو مقطع کارشناسی ارشد و دکترا در رابطه با رفتار اطلاع‌جویی

مقطع	N	میانگین رتبه	مجموع رتبه‌ها
ارشد	۱۹۲	۱۴۶/۰۸	۲۸۰۴۷/۰۰
دکترا	۱۲۵	۱۷۸/۸۵	۲۲۳۵۶/۰۰

برای بررسی این فرضیه از آزمون من-ویتنی استفاده شده است. به همین منظور ابتدا فرضیه صفر و یک را تعریف می‌کنیم.

جدول ۷. ارتباط بین رفتار اطلاع‌جویی و مقاطع تحصیلی

یومن-ویتنی	ویلکاکسون	Z	سطح معناداری
۹۵۱۹/۰۰۰	۲۸۰۴۷/۰۰۰	-۳/۱۱۵	۰/۰۰۲

بر اساس آماره‌های حاصل از آزمون من-ویتی در جدول ۷، رفتار اطلاع‌جویی دانشجویان در دو مقطع ارشد و دکتری تفاوت معناداری ($Sig = /0.02$) دارد. بنابراین، با اطمینان ۹۹ درصد، دانشجویان دکتری از میانگین رتبه بالاتر و در نتیجه، امتیاز بیشتری در رفتار اطلاع‌جویی برخوردارند و فرضیه صفر رد می‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری

رفتارهای اطلاع‌جویی متأثر از انگیزه‌ها، نیازها، موقعیت اجتماعی و تیپ شخصیتی تغییر پیدا می‌کند. آنچه در فرضیه اول این پژوهش مطرح گردیده است، تأییدی بر همین نظرات است. نتیجه آزمون آماری فرضیه اول تأیید می‌کند که دیدگاه دانشجویان نسبت به آینده شغلی بر رفتار اطلاع‌جویی آنان اثرگذار است. یعنی به هر میزان نگرش دانشجویان نسبت به آینده شغلی خود بهبود یابد، می‌توان انتظار داشت که رفتار اطلاع‌جویی آن‌ها نیز تحت تأثیر آن ارتقا یابد.

اگرچه این تنها پژوهشی است که به طور مستقیم به بررسی تأثیر نگرش به آینده شغلی بر رفتار اطلاع‌جویی پرداخته است؛ اما به طور کلی ادبیات نظری و پژوهش‌هایی که رفتاراطلاعاتی کاربران را مورد بررسی قرار داده‌اند، با یافته‌های این پژوهش همخوانی دارند. مارچونینی معتقد است جستجوگران اطلاعات تحت تأثیر عوامل گوناگون از شیوه‌ها و روش‌های مختلف برای کسب اطلاعات استفاده می‌کنند و رفتار اطلاعاتی متفاوتی را بروز می‌دهند (مارچونینی، ۲۰۰۳؛ ادهمی، ۱۳۸۳؛ کریم‌خانی، ۱۳۹۵؛ خسروجردی، ۱۳۸۸) انگیزه، نوع تفکر، شخصیت افراد را در فرایند اطلاع‌جویی اثرگذار می‌دانند. برخی مطالعات معتقدند فرایند اطلاع‌جویی با بافت، وظیفه و شغل مرتبط است (بایستروم، ۲۰۰۰). ویلسون بر ویژگی‌های روان‌شناختی و فردی تأکید می‌کند (ویلسون، ۲۰۰۰). کواریوی و همکاران (۱۳۹۴) معتقدند بین راهبردهای شناختی و فراشناختی و رفتار اطلاع‌جویی ارتباط وجود دارد. نوروزی و همکاران (۱۳۹۴) نیز به این نتیجه دست یافتند که بیشتر دانشجویان به دلیل آینده شغلی نامشخص و عدم امکان جذب در بازار کار، تحصیل خود را رها کرده و ادامه تحصیل را بدون فایده می‌دانند. سال‌ها نظر بر این بود که نرخ بیکاری با ارتقای سطح آموزش کاهش می‌یابد، به طوری که نرخ آن در بین دانش‌آموختگان آموزش عالی به صفر می‌رسد. این نظر امروزه با افزایش تعداد بیکاران آموزش دیده در سطح عالی، متزلزل شده است (ملک‌پور و محمدی، ۱۳۹۲). در ایران، افزایش ظرفیت‌های آموزش عالی از طریق ایجاد دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی متعدد، باعث افزایش

قابل ملاحظه دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها گردیده است. اما عدم توانایی ساختارهای کشور در تامین فرصت‌های شغلی، موجب بروز بیکاری دانش‌آموختگان دانشگاهی شده است. بررسی تحولات آموزش عالی در چند دهه اخیر مبین وجود چالش‌ها و نارسایی‌های متعددی دارد که ریشه در خط‌مشی و رویکردهای حاکم بر نظام آموزش عالی، واقع‌بینانه نبودن برنامه‌ها و عدم توجه به اصول برنامه‌ریزی دوره‌ها و رشته‌های دانشگاهی دارد (پارديا و ملكي، ۱۳۸۵). روند آمار حاکی از افزایش سریع نرخ بیکاری در میان همه رشته‌های دانشگاهی است (تحليل بازار نیروی کار در ایران، ۱۳۹۰). یافته‌های این پژوهش موید این مستندات است و نشان می‌دهد نگرش دانشجویان در رشته‌های مختلف دانشگاهی با یکدیگر تفاوت معناداری ندارد. اگرچه در گذشته میزان بیکاری در بین فارغ‌التحصیلان رشته‌های انسانی بیشتر بود، اما یافته‌های این بررسی نشان می‌دهد تفاوت نگرش دانشجویان نسبت به آینده شغلی‌شان بسیار کم شده و تفاوت معناداری مشاهده نمی‌شود. چنین به نظر می‌رسد که وضعیت نه چندان امیدوارکننده اشتغال در میان دانشجویان تحصیلات تکمیلی، فارغ از رشته و گروه آموزشی، مشترک است. پذیرش بیش از حد نیاز، سرایت بیکاری از مقاطع قبل به دکتری، تخصصی‌تر شدن رشته‌ها در مقطع دکتری و عدم نیاز بازار کار به همه این تخصص‌ها تا سطح دکتری، و... باعث روند رو به صعود بیکاران دکتری می‌شود و این در نگرش دانشجویان دکتری نسبت به آینده شغلی‌شان متبلور شده است. طبق نتایج حاصل از آزمون آماری فرضیه چهارم تفاوت معناداری بین رفتار اطلاع‌جویی در بین گروه‌های مختلف تحصیلی وجود ندارد و وضعیت یکسانی در میان همه گروه‌ها در رفتار اطلاع‌جویی وجود دارد. همسو با تحقیق حاضر، نتیجه بررسی‌های آلیس (۱۹۸۹) که براساس مشاهده رفتار دانشجویان رشته‌های مختلف در جستجوی اطلاعات ارائه گردیده، نشان داده است که دانشجویان رشته‌های مختلف ویژگی‌های رفتاری مشابهی دارند (نقل در: شریعتمدار، ۱۳۹۲). منصوریان و سنگری (۱۳۹۴)، نارمنجی و نوکاریزی (۱۳۸۹)، قاسمی و سنگری (۱۳۹۲) به این نتیجه رسیدند که تفاوتی بین رفتار اطلاع‌جویی دانشجویان تحصیلات تکمیلی، دانشجویان دختر و پسر و دانشجوین دانشکده‌های علوم پایه و ادبیات و علوم انسانی وجود ندارد. با توجه به نتایج حاصل از آزمون آماری فرضیه پنجم، رفتار اطلاع‌جویی دانشجویان در دو مقطع ارشد و دکتری با یکدیگر تفاوت معناداری ($\text{Sig} = 0/002$) دارد و دانشجویان دکترا از میانگین رتبه بالاتر در رفتار اطلاع‌جویی برخوردارند. این تفاوت معنادار می‌تواند ریشه در دلایلی احتمالی همچون این داشته باشد که دانشجویان دوره دکتری آموزش‌های بیشتری دریافت نموده‌اند، در معرض پژوهش‌های جدی‌تری قرار گرفته‌اند و اینکه دانشجویانی در مقطع

دکتر پذیرفته می‌شوند که توانایی‌ها و مهارت‌های بیشتری دارند که از آن جمله مهارت‌های اطلاع‌جویی است. امکان پذیرفته شدن به عنوان عضو هیئت علمی در دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی، لزوم ارائه مقاله علمی پژوهشی در دوره دکتری، امکان گرفتن طرح‌های پژوهشی بیشتر و شناخته شدن به عنوان متخصص و صاحب‌نظر در موضوع خاص در دوره دکتری، می‌تواند از دیگر دلایلی باشد که دانشجویان دکتر نیازمند توانایی‌های اطلاع‌جویی بیشتری هستند.

پیشنهادها

- با توجه به نتایج فرضیه اول این پژوهش، از آنجا که نگرش به آینده شغلی بر رفتار اطلاع‌جویی اثرگذار است، پیشنهاد می‌شود دانشگاه‌ها با برگزاری دوره‌های آموزشی و توانمندسازی روانی دانشجویان به تقویت تفکر مثبت و مثبت‌اندیشی از بعد روان‌شناختی توجه داشته باشند. همچنین بهبود کیفیت آموزش که منجر به کسب مهارت‌های بیشتر دانشجویان خواهد شد، می‌تواند بر نگرش دانشجویان به آینده شغلی اثرگذار باشد و به صورت غیرمستقیم در رفتارهایی مانند رفتار اطلاع‌جویی نیز اثرگذار باشد.
- با توجه به نتایج حاصل از آزمون آماری فرضیه سوم، از آنجا که دیدگاه دانشجویان دکتر نسبت به آینده شغلی با دانشجویان ارشد یکسان است و این موضوع می‌تواند نشان‌دهنده انتقال بیکاری از مقاطع پایین‌تر به مرحله دکتر باشد. پیشنهاد می‌گردد در سیاست‌های آموزش عالی در ارتباط با میزان جذب دانشجوی دکتری تجدیدنظر صورت پذیرد.
- با توجه به نتایج حاصل از آزمون آماری فرضیه پنجم، از آن که مهارت دانشجویان کارشناسی ارشد در مهارت‌های اطلاع‌جویی کمتر از دانشجویان دکتری است، پیشنهاد می‌شود که دوره‌های آموزشی توسط کتابخانه و یا گروه‌های آموزشی برای تقویت این مهارت‌ها در برنامه تحصیلی و پژوهشی دانشجویان گنجانده شود.
- پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های مشابهی به صورت کیفی انجام پذیرد تا دلایل دیدگاه منفی نسبت به آینده شغلی در دانشجویان تحصیلات تکمیلی شناسایی گردد.

منابع

- ابراهیمی، سعیده؛ فرشته حکمت، زینب، و جوکار، عبدالرسول (۱۳۹۴). پیش‌بینی رفتار اطلاع‌جویی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه شیراز بر مبنای ابعاد جهت‌گیری هدف و خلاقیت. *پژوهشنامه پردازش و مدیریت اطلاعات*، ۴، ۳۰.

- ادهمی، اعظم (۱۳۸۳). اطلاع‌یابی و رفتار اطلاع‌یابی چیست؟. علوم و فناوری اطلاعات، بهار و تابستان، ۳ و ۴. بیگدلی، زاهد؛ رجیبی، غلامرضا، و نصیری، ماریا (۱۳۹۵). بررسی تأثیر باورهای انگیزشی و راهبردهای خودتنظیمی بر رفتار اطلاعاتی دانشجویان مقطع دکترای تخصصی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز. توسعه آموزش جندی شاپور، ۷، ۴.
- پاردیا، رحمان، و ملکی، بهزاد (۱۳۸۵). جایگاه کشورهای جهان سوم در انتشار تولیدات علمی جهان (مطالعه موردی: کشور جمهوری اسلامی ایران). کنگره ملی علوم انسانی: وضعیت امروز چشم‌انداز فردا، تهران. خاکپور، علی (۱۳۸۳). رفتار اطلاع‌یابی دانشجویان کارشناسی ارشد علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی. فصلنامه کتاب، ۵۷.
- خسروجردی، محمود؛ علومی، طاهره؛ نقشینه، نادر، محسنی، نیک‌چهره (۱۳۸۸). نقش ابعاد شخصیت در رفتار اطلاع‌جویی دانشجویان کارشناسی ارشد دانشگاه تهران در سال تحصیلی ۸۶-۱۳۸۵. پردازش و مدیریت اطلاعات علوم و فناوری اطلاعات، ۴، ۲۳.
- خسروجردی، محمود، و ایرانشاهی، محمد (۱۳۸۸). رابطه دانش پیشین با رفتار اطلاع‌جویی در دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه تهران. پژوهشنامه پردازش و مدیریت اطلاعات، ۱، ۲۵.
- خسروجردی، محمود، و قربان جهرمی، رضا (۱۳۸۶). بررسی رابطه تفکر انتقادی دانشجویان کارشناسی ارشد با رفتار اطلاع‌جویی آن‌ها. اطلاع‌شناسی، ۱۷ و ۱۸.
- سعادت، رسول (۱۳۸۷). موانع اطلاع‌جویی در کتابخانه‌های آموزشگاهی و بررسی راهکارها. تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی، ۵۴.
- سوختانلو، مجتبی؛ موحد محمدی، حمید، و رضوانفر، احمد (۱۳۸۹). بررسی نقش منابع انسانی و ویژگی‌های روانشناسی بر رفتار اطلاع‌یابی دانشجویان ترویج و آموزش کشاورزی ایران. کتابداری و اطلاع‌رسانی، ۵۰.
- شریعتمداری، آسیه (۱۳۹۲). بررسی کیفی محرک‌ها و موانع رفتار اطلاع‌جویی دانشجویان کارشناسی ارشد مشاوره. فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی، شماره ۱۵.
- شفیع‌آبادی، عبدالله (۱۳۹۲). راهنمایی و مشاوره تحصیلی و شغلی (مفاهیم و کاربردها). چاپ دهم، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
- شهرادی، اعظم؛ محمدی‌فر، اعظم؛ و فخری، محمد کاظم (۱۳۸۹). تأثیر درمان نگهدارنده متادون بر سلامت روان و امیدواری وابستگان به مواد مخدر. فصلنامه اعتیاد پژوهی، ۱۶.
- عباسی، زهره (۱۳۸۹). رفتار اطلاع‌یابی از دیدگاه معرفت‌شناختی و روان‌شناختی با تأکید بر مدل اطلاع‌جویی کولتاو. ارتباط علمی، ۱۳، ۳.
- قادری، رضا؛ دستجردی، رضا؛ سروش، زهرا؛ موهبتی، مرضیه (۱۳۸۲). بررسی عوامل مؤثر بر نگرش دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند نسبت به رشته پزشکی در سال ۱۳۸۱. آموزش در علوم پزشکی، ۲(۳).

- قاسمی، علی حسین، و سنگری، محمود (۱۳۹۲). بررسی رابطه بین سبک‌های تفکر و رفتار اطلاع‌جویی در بین دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشکده‌های علوم پایه و ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد. پژوهشنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی، ۳، ۱.
- کریم‌خانی، احمد، و نشاط، نرگس (۱۳۹۵). تعیین رابطه پنج عامل بزرگ شخصیت با رفتار اطلاع‌جویی دانشجویان تحصیلات تکمیلی. تعامل انسان و اطلاعات، ۳(۳).
- کوارویی، رعنا؛ مؤمنی، عصمت؛ و حاجی‌زین‌العابدینی، محسن (۱۳۹۴). بررسی رابطه راهبردهای شناختی و فراشناختی با رفتار اطلاع‌جویی. مطالعات دانش‌شناسی، ۵.
- ملک‌پور، علی، و محمدی، فواد (۱۳۹۲). بررسی زمینه‌ها و موانع اشتغال فارغ‌التحصیلان دانشگاهی مقطع کارشناسی رشته‌های علوم انسانی شهرستان بیجار. ماهنامه اجتماعی، اقتصادی، علمی و فرهنگی کار و جامعه، شماره ۱۵۷.
- منصوریان، یزدان، و سنگری، محمود (۱۳۹۴). بررسی رفتار اطلاع‌جویی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه خوارزمی در تدوین پایان‌نامه. تعامل انسان و اطلاعات، ۲(۲).
- نارمنجی، هدی؛ و نوکاریزی، محسن. (۱۳۸۹). بررسی رفتار اطلاع‌یابی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌های بیرجند و فردوسی بر اساس الگوی فراگرد جست‌وجوی اطلاعات کولثاؤ. علوم و فناوری اطلاعات، ۲۶(۱)، ۱۴۵-۱۶۶.
- نوروزی، رضاعلی؛ نصرتی هشی، کمال؛ حاتمی، مصطفی، و متقی، زهره (۱۳۹۴). بررسی رابطه بین جو دانشگاه با انگیزش تحصیلی دانشجویان (ارتباطی، مشارکتی، دانش‌محوری، معنوی) (مورد مطالعه: دانشجویان دانشگاه اصفهان). فرهنگ در دانشگاه اسلامی، ۵، ۴.
- نوکاریزی محسن، و داورپناه محمدرضا (۱۳۸۵). تحلیل الگوهای رفتار اطلاع‌یابی. کتابداری و اطلاع‌رسانی، ۲(۲۹).
- یمین‌فیروز، موسی، و داورپناه محمدرضا (۱۳۸۴). نیاز اطلاعاتی، رفتار و الگوی اطلاع‌یابی. فصلنامه کتاب، ۶۳ (پاییز)، ۱۲۳-۱۳۲.

References

- Abbasi, Z. (2009). Information-seeking behavior from an epistemological and psychological perspective with an emphasis on the Kuhlthau information-seeking model. *Journal of Scientific Communication*, 13(3). (in Persian)
- Adhami, A. (2004). What is the information Seeking and Behavior of Information Seeking?. *Iranian Journal of Information Processing and Management*, 19(3), 31-36. (in Persian)

- Ajiboye, J. O., & Tella, A. (2007). University Undergraduate Students' Information Seeking Behaviour: Implications for Quality in Higher Education in Africa. *Turkish Online Journal of Educational Technology-TOJET*, 6(1), 40-52. (in Persian)
- Heidari, M. H., Nowrozi, R. A., & Ahmadpoor, P. (2016). Recognition and applying character education approaches in schools. *Rev. Eur. Stud.*, 8, 125. (in Persian)
- Al-Samarraie, H., Eldenfria, A., & Dawoud, H. (2017). The impact of personality traits on users' information-seeking behavior. *Information Processing & Management*, 53(1), 237-247.
- Bigdeli, Z., Rajabi, G., & Nasiri, M. (2016). Surveying the Effect of Motivating Beliefs and Self-regulation Strategies on Information Behavior among Ph. D. Students at Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences. *Educational Development of Judishapur*, 7(4), 366-377. (in Persian)
- Birmingham, C. (2009). The disposition of hope in teaching. *Teacher Education Quarterly*, 36(4), 27-39.
- Choi, Y. (2010). Effects of contextual factors on image searching on the Web. *Journal of the American Society for information Science and Technology* v61, n10.
- Choi, Y. (2010). Effects of contextual factors on image searching on the Web. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 61(10), 2011-2028.
- Dörnyei, Z. (2009). *The psychology of second language acquisition*. Oxford: Oxford University Press.
- Halder, S., Ray, A., & Chakrabarty, P. K. (2010). Gender differences in information seeking behavior in three universities in West Bengal, India. *The International Information & Library Review*, 42(4), 242-251.
- Ebrahimi, S., Hekmat, Z. F., & Jowkar, A. (2015). Prediction of information seeking behavior of Shiraz University graduate students based on the dimensions of goal orientations and creativity. *Journal of Information Processing and Management*, 30(4), 965-996. (in Persian)
- Ghasemi, A. H., & Sangari, M. (2013). Surveying the relationship between the thinking styles and the information seeking behavior among graduate students of Science Faculty and Humanities Faculty in Ferdowsi University of Mashhad. *Library and Information Science Research*, 3(1), 23. (in Persian)
- Heinström, J. (2002). *Fast surfers, broad scanners and deep divers: personality and information-seeking behaviour*. Åbo akademis förlag-Åbo Akademi University Press.
- Heinström, J. (2003). Five personality dimensions and their influence on information behaviour. *Information research*, 9(1), 9-1.
- Karimkhani, A., & Neshat, N. (2016). The relationship between the big five personality information-seeking behavior of graduate students. (in Persian)
- Kavaroie, R., Momeni, E., HajiZynolabedini, M. (2015). A Survey of the Relationship between Cognitive and Metacognitive Strategies and Information Seeking Behavior. *Knowledge Retrieval and Semantic Systems, Human Information interaction*, 5, 23. (in Persian)

- Khosroujerdi, M., Oloumi, T., Naghshineh, N., & Mohseni, N. (2009). The role of personality features on information-seeking behavior of graduate students at University of Tehran (2006-2007). *Iranian Journal of Information Processing and Management*, 24, 3. (in Persian)
- Khosrowjerdi, M., & Iranshahi, M. (2009). Correspondence of prior knowledge with information seeking behavior of graduate students in Tehran University. *Iranian Journal of Information Processing and Management*, 25(1), 91-109. (in Persian)
- Krikelas, J. (1983). Information-Seeking Behavior: Patterns and Concepts. *Drexel Library Quarterly*, (Foundations of Library Practice), 19(2). (in Persian)
- Malekpour, A., & Mohamadi, F. (2014). Study of employment opportunities and barriers for undergraduate university graduates in humanities in Bijar city. *Social, economic. Scientific and Cultural Monthly Journal of Work and Society*, 157.
- Mansourian, Y., & Sangari, M. (2015). An investigation of information seeking behavior of graduate students of Kharazmi University in writing dissertation. *Human Information Interaction*, 2(2). (in Persian)
- Marchionini, G. (2003). Information seeking in electronic Environments. Available at: http://ils.unc.edu/~march/isee_book/web_page.html
- Mokhtari, H. (2014). A quantitative survey on the influence of students' epistemic beliefs on their general information seeking behavior. *The Journal of Academic Librarianship*, 40, 3-4.
- Muljono, P., & Basuki, S. (2018). The information seeking behavior of bogor agricultural university students based on their generation and level of education. *International Journal of Research in Social Sciences*, 8 (1).
- Narmenji, M., & Nowkarizi, M. (2010). An investigation on information seeking behaviors of graduate students in Birjand and Ferdowsi universities on the basis of Kuhlthau model of information search process. *Iranian Journal of Information Processing and Management*, 26(1), 145-166. (in Persian)
- Nowkarizi, M., & Davarpanah, M. (2006). Analysis of patterns of information seeking behavior. *Library and Information Sciences*, 9(2). (in Persian)
- O'Brien, H. L., Dickinson, R., & Askin, N. (2017). A scoping review of individual differences in information seeking behavior and retrieval research between 2000 and 2015. *Library & Information Science Research*, 39(3), 244-254.
- Orlu, A. D., Imeh, K. D., & Okike, B. I. (2016). Communication in information seeking behaviour. *Library Philosophy and Practice*, 1412, 1-58.
- Rahmani, P., & Maleki, B. (2007). The position of third world countries in the publication of world scientific products; Case study of the Islamic Republic of Iran. *National Congress of Humanities, Today's Situation, Tomorrow's Outlook*.
- Saadat, R. (2008). Information seeking barriers in school libraries and review of approaches. *Research on Information Science & Public Libraries*, 14, (3). (in Persian)

- Shafiabady, A. (2013). *Educational and vocational guidance counseling*. The Organization for Researching and Composing University Textbooks in the Islamic and Human Sciences (SAMT). (in Persian)
- Giacomuzzi, S. M., Riemer, Y., Ertl, M., Kemmler, G., Rössler, H., Hinterhuber, H., & Kurz, M. (2003). Buprenorphine versus methadone maintenance treatment in an ambulant setting: a health-related quality of life assessment. *Addiction*, 98(5), 693-702.
- Shar'at Madari, A. (2013). A Qualitative Study on Stimulus and Barriers of Information-Seeking Behavior of Counselling MA Students. *Counseling Culture and Psychotherapy*, 4(15), 17-33. (in Persian)
- Sookhtanlo, M., Movahed Mohammadi, S.H., & Rezvanfar, A. (2010). An investigation into the role of human resources and psychological characteristics on the among information-seeking behavior Iranian agricultural extension and education students. *Library and Information Sciences*, 13(2). (in Persian)
- Snyder, C. R., Rand, K. L., & Sigmon, D. R. (2002). Hope theory: A member of the positive psychology family, 33, 12.
- Weiler, A. (2005). Information-seeking behavior in generation Y students: Motivation, critical thinking, and learning theory. *The Journal of Academic Librarianship*, 31(1), 46-53.
- White, R. W., Dumais, S. T., & Teevan, J. (2009, February). Characterizing the influence of domain expertise on web search behavior. In *Proceedings of the second ACM international conference on web search and data mining* (pp. 132-141).
- Whitmire, E. (2004). The relationship between undergraduates' epistemological beliefs, reflective judgment, and their information-seeking behavior. *Information Processing & Management*, 40(1), 97-111.
- Wilson, T. D., & Walsh, C. (1996). *Information behaviour: An inter-disciplinary perspective: A review of the literature*. London: British Library Research and Innovation Centre.
- Wilson, T. D. (2000). Human information behavior. *Informing science*, 3(2), 49-56.
- Dainton, M., & Zelle, E. D. (2017). *Applying communication theory for professional life: A practical introduction*. Sage publications.
- Zhang, Z., Yao, X., Yuan, S., Deng, Y., & Guo, C. (2021). Big five personality influences trajectories of information seeking behavior. *Personality and Individual Differences*, 173, 110631.